

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate: Sarajevo št. 7565, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Češkoslovaška na delu

Praga, decembra.

Naglica, s katero je češkoslovaška vlada izvedla ukrepe, potrebne za uravnoteženje državnega proračuna, mora presenetiti vsakega nepristranskega opazovalca političnega življenja v Češkoslovaški. Komaj dobrih štirinajst dni je poteklo, odkar je vlada sklenila znižati plače svojim državnim uradnikom (predsedniku Masaryku za eno šestino, kar znese pol milijona Kč, ministrskemu predsedniku in vsem ministrom za 12%, nadalje senatorjem in poslancem 6% ter drugim višjim uradnikom od 4—8%) in zvišati doklado za dohodninski davek, in že je poslanska zbornica brez posebnega hrupa izglasovala vse te ukrepe obenem z znižanjem proračuna za leto 1932; senat bo vladne predloge sprejel bržkone že prihodnji ponedeljek. Da gre delo tako naglo od rok, je zasluga koalicijske vlade, ki je prav te dni slavila drugo obletnico svojega obstoja. »Kakor da bi bila slutila predstoječo gospodarsko krizo, ki bo leto pozneje zadela ves svet, je bila ob tej priliki poročila poluradna poročevalska agencija, si je Češkoslovaška postavila vlado, ki se lahko imenuje vlada širokega narodnega zaupanja, in je v tem pogledu prehitela celo vrsto drugih držav, ki so prišle do politične koncentracije šele tedaj, ko je izbruhnila gospodarska kriza z vso silo.« Čeprav se vidi koncentracijska vlada radi medsebojnega trenja posameznih ministrov, ki pripadajo strankam s tako različnimi idejnimi programi, premalo kompaktna in ne more prav radi kompromisov, ki jih zahteva od trenutka do trenutka tako različna politična orientacija njenih ministrov, za dolgo postavila jasnega in določnega programa, ima pa vendar to prednost, da v času stisk lažje nalaga državljanom bremena, ki jih zahteva izjemni položaj države.

Vladni koaliciji, to je koalicijski vladi predseduje kmetijec (agrarci) František Udržal; okoli njega se zbirajo predstavniki strank z najrazličnejšimi socialnimi in gospodarskimi programi, kakor katoliške ljudske stranke, socialistične, obrtne, narodno-demokratske stranke in tudi zastopniki več ali manj kapitalistično usmerjene agrarne stranke, h kateri pripada tudi ministrski predsednik sam. Tudi dve nemški stranki, to je socialistična in kmetijska zveza sta poslali svoje voditelje v vlado. Mimogrede bodi povedano, da je prav sodelovanje Nemcev v vladi silno pripomoglo k pomirjenju med večinskima narodoma in nemško narodno manjšino; nemški socialisti se n. pr. danes čutijo bližje češkemu socializmu kakor pa katerikoli izrazito nemški stranki. Masarykova politika glede narodnih manjšin se je torej povsem obnesla. V času kriz, pa najsi bodo gospodarskega ali političnega značaja, je to pomirjenje med narodi velike važnosti. Ljudski stranki prinaša sodelovanje z agrarci, to je s svojimi najbolj nevarnimi nasprotniki, marsikatero žrtev, vendar pa se je lidovcem in socialistom posrečilo vsaj to doseči, da se davčna in druga bremena, ki jih zahteva ozdravljenje finančne in gospodarske krize, zacetkrat ne valijo na kmeta in na delavca. Povišanje dohodninskega davka je zadelo tiste, ki v resnici kaj imajo.

Nižjega državnega uradništva še ni zadela kriza. Znižanje božične nagrade od 70% na 50% je res zbudilo veliko nevoljo med uradniki, vendar ni vlada še prišla z redukcijo, o kateri je bilo večkrat govora.

Ze glede vprašanja znižanja plač se je vlada postavila na stališče, da bi znižanje plač nižjemu uradništvu končno škodovalo narodnemu gospodarstvu, ker bi znižalo kupno moč konsumenta; samo znižanje božične nagrade bo vzelo malemu konsumentu in s tem tudi producentu okoli 200 milijonov Kč.

Vzroki finančne in gospodarske krize so znani. Češkoslovaška pač leži preveč v sru Evrope, da bi se mogla ubraniti valu gospodarske stiske, ki se vleče prav za prav po vsem svetu. Treba je takoj pripomniti, da ni stiska v primeri z drugimi državami tako huda. Čehi jo občutijo, ker je bil njih življenjski standard visok. Kriza v Češkoslovaški je predvsem kriza industrije. Silno je zadela češko industrijo uvedba carin na Angleškem. Nazadovanje industrije ima za posledico naglo padanje državnih dohodkov. Z odločnim ertanjem stroškov se je vlada predvsem zavarovala pred novimi presenečenji v tem pogledu; saj je že za preteklo leto, ko je izkazoval proračun 5 milijonov prebitka, nastal v obračunu primanjkljaj 250 milijonov. V koliko naj bi bila dosedanja finančna politika sama kriva finančne stiske, so se nekateri ministri sami izrazili, da vzdržuje država prevelik birokratični aparat. Tudi število ministrov (10) je baže previsoko. Država je imela tudi ogromne zgube — okoli 900 milijonov samo v preteklem letu — pri svojih podjetjih, kakor so rudniki, kopališča itd. Francosko posojilo v znesku pol milijarde naj bi se uporabilo prav za investicije državnih podjetij.

Z najnovejšimi žrtvami, ki si jih je naložila, je Češkoslovaška pripravila svoje finance za najhujše dneve, ki naj bi nastopili to zimo in pomladi. Drugi so zopet mnenja, da smo že dosegli najglobljo točko in da bo kmalu nastopilo zboljšanje. Čehi bodo brez hudih streljav prebili krizo, ker je Češkoslovaška tudi bogata agrarna država. Njihova industrija preživlja težke dneve. V tem pogledu je značilno, da se n. pr. agrarci deloma veselo te krize, ker računajo z vso gotovostjo, da bo imela tudi dobre posledice in sicer globoko premembo v vsej gospodarski strukturi: izgubila bo marsikatera industrija in češki narod se povrne zopet k zemlji. Seveda bo ta preorientacija v škodo agrarnim državam in z njo mora računati tudi Jugoslavija.

Debata o nemškem poročilu v Baslu

Dokazi o plačilni nezmožnosti Nemčije niso prepričevalni

Rim, 14. decembra. Ž. Po informaciji fašističnih listov bo konferenca odbora finančnih strokovnjakov v Baslu trajala najmanj 2 tedna. Poročila nemških predstavnikov dr. Melhiorja in Schweeringa o finančni situaciji v Nemčiji so postala predmet vsestranskega razpravljanja. »Tribuna« trdi, da je neki francoski delegat izjavil, da v današnjem razpravljanju situacija še vedno ni popolnoma razčiščena. Nemški argumenti niso prepričevalni. To, kar navaja Nemčija kot dokaz o svoji plačilni nesposobnosti, bi lahko navedla vsaka druga država. So sicer nekatere stvarne težkoče, ki onemogočajo Nemcem, da bi točno izpolnili svoje obveze, vendar pa se o nemških izjavah premalo vodi računa, kakor se tudi premalo preučava nemške finance in nemško gospodarstvo. Nemška trgovinska bilanca je aktivna vsled moderne ureditve nemške industrije. Francija zastopa stališče, da ima posvetovalni odbor nalogo proučiti, do katere meje lahko Nemčija z ozirom na sedanje fi-

nančne težkoče izpolnjuje obveze po Youngovem načrtu v pogledu vojnih reparacij. Olajšave, katere se bodo priznale v tej zadevi, so le začasne in bodo trajale najdalje za prihodnji dve leti. Olajšave se lahko nanašajo le na pogojne reparacijske anuitete, ki znašajo 1300 milijonov, a za anuitete nepogojnih reparacij v znesku 600 milijonov mark pa posvetovalen odbor ni kompetenten, da kaj stori. Francozi pri tem poudarjajo, da v slučaju, če bi nemški delegati zares dokazali tehnično nesposobnost plačil nepogojnih anuitet Nemčije, bi moralo to vprašanje biti predmet pogajanj med zainteresiranimi vladami, kjer je političen značaj teh vprašanj izven diskusije.

Anglija za definitivno ureditev reparacij

Pariz, 14. dec. tg. »Echo de Paris« poroča iz Londona, da bo po izjavi Mellona, ki je rekel, da

so angleški dolgovi nasproti Ameriki po padeu funta narasli za 50% Anglija po božiču sprožila nov odločen korak v vprašanju reparacij in medzaveznih dolgov. Angleški dolg v Ameriki hočejo od dolarja prevesti na funt in izpremeniti tudi dosedanje tradicionalno reparacijsko politiko, po kateri je zahtevala Anglija samo toliko reparacij, kolikor ima sama plačati dolgov. Na mednarodni reparacijski konferenci bo postavila Anglija dve novi načeli: 1. Reparacije se morajo urediti konvencionalno. 2. Merilo za to pa je samo plačilna zmoglost Nemčije. Razen tega bo Anglija še pred koncem prihodnjega leta objavila novo generalno carinsko tarifo. Na polju razoroževanja pa bo storila nov energičen korak. Angleška vlada je želela odgovoriti konferenci, ker je pričakovala, da bo prišlo olajšanje v razorožitvenih pogajanjih radi francoskih novih volitev. Anglija bi predlagala znatno in takojšnje zmanjšanje oboroževanja, ne da bi se hotela približati francoski tezi, da je treba prej skleniti pogodbe o varnosti.

Hooverov moratorij

Plačilo 125 milijonov dolarjev vojnih dolgov, ki danes zapadejo, se odloži za kasneje

Washington, 14. dec. Ž. Predlog državnega tajnika Mellona, da se izvrši redukcija angleških vojnih dolgov, je naletel na živahen odpor članov kongresa. Zaradi tega je zelo domljivo, če bo prodrl Mellonov predlog, ker je izraz Hooverovega stališča. Na vsak način bo prišlo do zelo ostre borbe na kongresu. Najbolj zanimivo je vprašanje, če bodo evropske države-dolžnice v teku današnjega dne pozvane, da izvršijo odplačila svojih vojnih dolgov, ki zapadejo jutri 15. t. m. in katerih skupna vsota znaša 125 milijonov dolarjev. Če do polnoči kongres ne ratificira Hooverovega moratorija, se bodo izplačila morala brezpogojno v teku jutrišnjega dneva izvršiti. Izgleda, da ameriška vlada nikakor ne bo pozvala evropske države-dolžnice, da izvršijo svoje obveze, tem manj, ker je zagotovljena ratifikacija Hooverovega moratorija, čeravno se še ne ve, kdaj bo sprejet. V političnih krogih upajo, da bo ratifikacija moratorija izvršena do konca tega meseca.

Washington, 14. dec. Ž. Vlada se še nadalje trudi, da zlomi odpor parlamentarnih krogov proti Hooverjevemu moratoriju. Državni tajnik Mellon je objavil izjavo, v kateri hoče pojasniti nekatere

nesporazume, ki so v zvezi z moratorijem, posebno o sklicanju odbora za vojne dolgove. Državni tajnik pri tej priliki opozarja, da se je dosedaj 68 senatorjev in 276 članov spodnje zbornice obvezalo glasovati za ratifikacijo Hooverovega moratorija, s čimer je sprejetje moratorija že sedaj popolnoma zagotovljeno.

New York, 14. decembra. tg. Stimsonova formula, s katero bo inozemskim diplomatom sporočil posledice, ki nastanejo zaradi zakasnitve ratifikacije Hooverovega moratorija v kongresu, bo izjavljala, da se neplačilo obrokev, ki zapadejo 15. decembra, po pravici ne sme podvreči kritiki.

New York, 14. dec. tg. Ameriške velebanke se bodo po svojih zastopnikih na berlinski konferenci za moratorij izjavili, da so pripravljeni na vsako podaljšanje kratkoročnih kreditov z manjšimi obrestmi in manjšimi amortizacijami, ker so se zaradi mnogih napačnih investicij, ki so se izjalovile in so zahtevale prevelike odpise v bilancah, kompromitirale pred občinstvom. Zato bodo raje v svojih knjigah še dalje vodile nemške kratkoročne dolgove.

Nova japonska vlada

Njena naloga je rešitev težke gospodarske krize

London, 14. decembra. AA. Reuter poroča iz Tokia, da je nova vlada, ki jo sestavljajo člani stranke »sejukai«, sklenila prepoved izvažati zlato. Pričakujejo, da bo v zvezi s tem Japonska objavila danes ukinitve zlate podlage.

Predsednik nove vlade je Imukaj, ki je prevzel istočasno zunanje zadeve. Notranje zadeve je prevzel Nakaban, finančno ministrstvo Takahazi, mornarico Osumu, vojsko pa general Araki. Politika nove vlade bo šla predvsem za tem, da prepreči nadaljnje padanje zlate rezerve japonske narodne banke. V političnih krogih smatrajo, da se bo nova vlada dosedanje opozicijske stranke »sejukai« mogla vzdržati na površju le z gospodarsko politiko, ker šteje v parlamentu le malo poslancev. Vendar pričakujejo v najkrajšem času imenovanje široke koalicijske vlade, ki naj bi popravila v državi finančno in gospodarsko situacijo.

Političen pomen nove vlade

Tokio, 14. decembra. Ž. Prvo delo nove japonske vlade je bila prepoved izvoza zlata, istočasno pa je bila izdana naredba o ukinitvi zlatega standarda v Japonski. Vlada izjavlja, da je bila na to prisiljena, ker so v zadnjem času morali izvoziti velike množine zlata v Ameriko. Vlada je izjavila, da bo vso pozornost posvetila zaščiti japonskih interesov v Mandžuriji. Ker je nova vlada sestavljena od samih konservativcev, ki v parlamentu nimajo večine, bo parlament razpuščen in bodo spomladi razpisane nove volitve. Imenovanje nove manjšinske vlade smatrajo splošno tudi v mednarodnih krogih za okrepitev vojske, kar pomeni poostreitev mandžurskega spora, ker ima nova vlada namen, da popolnoma odkritostno vodi politiko v tej smeri. Naravno, da se posledice tega

V tej zvezi je treba podčrtati tisto mesto v Beneševem govoru o gospodarski krizi pred senatnim odborom, kjer zunanji minister poudarja, da nas skušnja z avstrijsko-nemško carinsko zvezo navaja »k pametnemu sporazumljenju z malimi državami«. V sporazumu, ki naj bi upošteval posebne gospodarske skrbi posameznih držav, je mogoča rešitev iz sedanje stiske. S takšnim sporazumom pa bi se tudi zavarovali pred grožnjami s severa, da mora morebitni gospodarski polom Nemčije ne glede na to, kdo ga je zakrivil, nujno potegniti za seboj tudi ostale države v bližini.

spora ne bodo pokazale prej, kakor spomladi. Zaradi tega japonska vlada tudi na razorožitveni konferenci ne bo odstopila od svojih zahtev za znižanje oboroževanja, temveč bo še zahtevala okrepitev svoje vojske na kopnem in na morju.

Veliki dijaški nemiri na Kitajskem

Shanghai, 14. decembra. Ž. Tukajšnji dijaški so priredili javno skupščino, katere se je udeležilo nekoliko tisoč oseb. Na skupščini so sklenili, da izvršijo skupen pohod v Nanking in prisilijo vlado, da odstavi iz zunanje ministrstva Wellingtona in da takoj napove vojno Japonski. Prišlo je do težkih spopadov s policijo, ki je razgnala razjarjeno občinstvo šele takrat, ko je začela streljati iz strelskih pušk.

Piriemer pred sodiščem

Branitelj dokazuje, da Heimwehr sploh ni nameraval puča

Gradec, 14. decembra. Ž. Pred tukajšnjim porotnim sodiščem se je začela danes razprava proti 60 s pisalnim strojem napisanih strani in razpravlja o vsej organizaciji zveze »Heimatschutz«, katere se je hotela polastiti oblasti v državi. O nameri za dosego tega cilja so izbruhnili med samimi voditelji že večkrat spori. General Hügelherth iz Koroške je zagovarjal zmerno stališče, radikalni voditelji na čelu z dr. Piriemerjem pa so bili mnenja, da izvršijo pohod na Dunaj. Splošni obtožnici je priključena še dodatna obtožnica proti dr. Piriemerju, ki ga dolži, da je voditelj pokreta. Zagovornik dr. Piriemerja, dr. Prammer je izjavil častnikarjem, da bo obtožnico, ki dolži njega, vega klijenta veleizdaje, pobijal na ta način, da sploh ni bil puč, temveč enostavni oboroženi apel. Jasno je, da heimwehrovske čete niso mogle prehoditi štajerski predel brez orožja. Da se ni

mislo na puč, je najboljši dokaz, ker na čelu pokreta ni bil deželni kapetan, kar bi se v slučaju puča moralo vsekakor zgoditi. Heimwehr se je nameraval le koncentrirati in izvršiti najprej pohod na Gradec, nato pa na Dunaj, kjer je hotel prisiliti vlado, da čim prej izpolni zahteve, ki bi jih pisмено predložil. Čuje se, da bo razprava v sredo in četrtek na vrhuncu senzacij, ker bo takrat zaslišan tudi dr. Rintelen, deželni kapetan za Štajersko.

Gradec, 14. dec. I. Celotna Amerika je poslala v Gradec svoje posebne poročevalce. Tudi fašistični tisk iz Italije, ki je moral zaprositi za posebno policijsko zaščito zaradi nekaterih političnih neprijetnosti, je močno zastopano. Nemčija je poslala prav tako veliko število časnikarjev, saj menda ni lista, ki bi ne bil zastopano. Poročevalci Hitlerjevega tiska nastopajo posebno oblastno. Vojno ministrstvo je ukrenilo najstrožje korake, da prepreči demonstracijo Heimwehra in zborovanja ljudstva v predmestju. V to svrhu so bili poslani v Gradec močni orožniški in vojaški oddelki.

Pariz, 14. dec. AA. Poročajo iz Montagnana, da se je podala neka svatovska družba v tamošnji dancing. Med plesom svatov se je pod dvorane vdrl, pri čemer je bilo ranjenih 50 oseb.

Fašisti zahtevajo od vseučilišč prisego fašizmu

Rim, 14. dec. Ž. Te dni je izdala fašistična vlada naredbu, da morajo vsi srednješolski in univerzitetni profesorji v Italiji položiti prisego fašističnemu režimu, fašistični Italiji in fašizmu. 25 univerzitetnih profesorjev se je tej odredbi uprlo in ni hotelo položiti prisige. To so bili najboljši italijanski profesorji, med njimi se nahaja tudi slovit profesor Mario Carara, ki je na turinskem odru nasledil glasovitega Cezarja Lambrosija. Profesor Carara je oženjen s hčerko pok. Lambrosija in je v sorodstvu z Julijem Ferrarrom. V nekaterih univerzitetnih centrih je ob priliki polaganja te prisige prišlo do resnih spopadov med dijaki in policijo. Dijaki so protestirali proti takemu postopanju fašistične vlade. O usodi profesorjev še ni nič znano.

V zadnjem hipu aretiran

Dunaj, 14. dec. I. Iz gospodarskih krogov poročajo z gotovostjo, da je bil bivši ravnatelj skrahiranega Kredit-Anstalta Franz Ehrenfest vendarle aretiran v Lisboni, kjer se je ravno pripravljal, da odpotuje na Madeiro na počitek. Nato je nameraval potovati okrog sveta, da potabi na vse nepravilke, katere je napravil svoji domovini s tem, da je pustil največji avstrijski denarni zavod falirati. Proti Ehrenfestu se kljub njegovemu imenu navaja, da je razmetal več milijonov šilingov premoženja Kredit-Anstalta ter je zavod spravil v nesrečo. Zato je avstrijska policija tudi poslala za njim tiralo, ki ga je zadela v Lisboni. Ehrenfest bo baje izročen avstrijskemu sodišču v nadaljnji postopek.

Kako karteli »rešujejo« krizo

Belgrad, 14. dec. I. V gospodarskih krogih se zelo komentira vest, ki je prišla iz Pariza in po kateri naj bi se v kratkem času sestala v Parizu velika mednarodna sladkorna konferenca. Konferenci bi prisostvovala vse države in sta predvsem zastopani tudi Kuba in Java, ki sta najpoglavnejši proizvajateljici sladkorja. Cilj konference naj bi bil zmanjšati sladkorno produkcijo na svetu, ki je povzročila padec sladkornim cenam v teku zadnjih mesecev na vseh svetovnih tržiščih. Ta pojav vznemirja sladkorno industrijo, ki bi rada cene sladkorja zopet dvignila. Konsumenti se vprašujejo, če je mogoče, da si sladkorna industrija na ta način zamišlja ublažitev gospodarske krize.

Steklarna v Hrastniku odpovedala delavstvu

Ljubljana, 13. dec.

Danes nam je neki delavec, ki je prišel v Ljubljano iz Hrastnika, sporočil, da je steklarna v Hrastniku odpovedala vsem svojim delavcem delo. Odpoved je bila sporočena dne 10. t. m. in bo do 24. t. m. vsi delavci na cesti, torej prav na sv. večer. »Prav tako, kakor na Jesenicah!« je žalostno dejal naš informator. Lastništvo tovarne je v rokah bratov Abel. S to odpovedjo bo brez dela okoli 500 delavcev, mojstrov, pomočnikov in dru-

gih. Tovarna je pred kratkim stavila delavstvu ultimativno zahtevo, naj pristane na znižanje mezd za 30 odstotkov. Delavstvo se je temu uprlo in posledica je odpoved. Delavska kuhinja, ki je last tovarne, pa je zvišala ceno hrani od 19.50 Din na 25 Din. (Toliko stane hrana v najfinjši ljubljanski restavraciji in sicer a la carte.)

Hrastniku grozi najbolj črna beda, taka, kakor na Jesenicah in drugod po naši žalostni zemlji. Industrijski kapitalizem se pri nas očitno pripravlja na generalni naskok na delavstvo!

Jugoslavija na japonski razstavi

Belgrad, 12. decembra.

Osnaka je po veličini drugo mesto Japonske in veliko industrijsko središče na daljnem Vzhodu. Predvsem tekstilna industrija je v njem dobro razvita. Na letošnji vzorčni razstavi v Osaki je posvečen poseben oddelek balkanskim državam, kjer smo zastopani tudi mi. Razstavo prireja vsako leto Trgovinski muzej iz Osake.

V naši državi se je dalj časa mudil g. Jiro Ito, ki je nabral potrebnega materiala za to razstavo.

Razstavljene so v prvi vrsti jugoslovanske narodne noše, serija uspešnih fotografskih posnetkov jugoslovanskih večjih industrijskih središč, predvsem nekatera jadranska pristanišča. Tudi gramofonske plošče z našimi pesmimi so razstavljene. Zbrani material je predvsem propagandnega pomena. Tiskane so bile tudi posebne brošure o Balkanu in balkanskih državah v japonsčini. G. Jiro Ito sta šla na roko v prvi vrsti naš Trgovinski muzej Zavoda za zboljšanje zunanje trgovine in pa Centralni pres-biro.

Zborovanje železničarjev

V nedeljo se je vršilo v Celju zborovanje delegatov železničarjev. Zborovanju je predsedoval g. Kmet iz Zagreba, glavno poročilo je podal g. Stanko iz Ljubljane, poročilo o uspehu delegacije v Belgradu pa je podal g. Jurak iz Maribora. V svojem poročilu je g. Stanko orisal težek položaj vseh delavcev. Brezposelnost se stalno veča in redukcije so na dnevnem redu.

Internacionalni položaj železnic je prav slab, deficiti stalno naraščajo, v zvezi s tem pa se morajo železničarji boriti vstopod za svoje pravice in svoj življenjski obstoj. Dotaknil se je položaja železničarjev v drugih državah, potem se je pa lotil položaja naših železničarjev. Do leta 1924. je bil položaj železniških delavcev še kolikor toliko ugoden, dokler se ni uvedlo plačevanje po urah. Takrat se je pojavila prva redukcija delavskih plač. Kasneje je bilo pa vedno več redukcij. Od leta 1924. se pojavljajo sledeče redukcije: 5% pri obleki, 5% pri premijah, 10 v plačah od 1. aprila 1927. 10 za penzijski fond, skupno 30 in 5% vsled večjih izdatkov za stanovanja (vsled odprave stanovanjske zaštite itd.) Vrhu tega se je uvedel v delavnicah 7 urni delavnik, ob sobotah pa celo 6 urni delavnik. Pri progovnih sekcijah se pojavi čisto 2 do 10 dnevni brezplačni dopust itd.

V svojem poročilu o uspehu deputacije v Belgradu je poročal g. Jurak, da je dobil pri parlamentarnem klubu in pri generalnem direktorju obljubo, da se bo storilo vse, kar bo mogoče, da se izboljša položaj železničarjev.

Nato je pozdravil zborovalce v imenu strokovne komisije g. Svetek.

V končni resoluciji je bilo rečeno, da se ne zahteva nič nemogočega, kakor povišanje plač itd.

in to za vse delavne dni v mesecu, da se rešijo družine pred lakoto; 2) pokrene naj se akcija za znižanje najemnin; 3) za čas težkih redukcij naj se ukinejo veliki odtegljaji za penzijski fond in naj se vrata dotedanje članstvo brez doplačil; 4) pristopi naj se reduciranju neproduktivnih izdatkov; 5) izdelava splošnega gospodarskega programa za dolgo dobo let, uvedba javnih del in ne njih ukinitve; 6) naša dolžnost in pravica je, da se brigamo za način upravljanja železniškega prevoženja. Od slabo plačanih železničarjev ne bo nobenega dobička, ker bo trpela produkcija in varnost prometa.

Sekira prebila lobanjo

Murska Sobota, 13. decembra.

V tujakšnji bolnišnici leži za obvezano glavo mlad mož, Bažika Stefan, ki so ga pripeljali iz Gaborja v lendavski okolici. Imenovan ima na glavi precej hudo rano, katero je po neprimilki zadobil pri sekkanju drv.

Božika je v družbi drugih mož podiral drevje. Ko so podkopali že več dreves, so jih začeli po vrsti rušiti. V eno deblo je bila zasekana sekira. Ko se je to drevo podiralo, je Bažika stal poleg njega. Toporišče sekire je zadelo ob drugo drevo. Sila je sekira izšla iz debela in jo zagnala proti Bažiki. Sekira je moža zadela v glavo in mu je prebila lobanjo. Vse se je zgodilo tako naglo, in drugi nesreče niti opazili niso. Pozorni so postali šele takrat, ko je Bažika zakričal. Ozrli so se vanj. Ves obraz je imel v krvi. Takoj so priskočili k njemu in so mu nudili prvo pomoč. Nato so ga peljali k zdravniku, odtam pa v bolnišnico.

Rana je precej huda in bodo minili tedni, preden bo Bažika zdrav.

Varujte svojo steklenino in porcelan,

uporabljajte VIM

Z malo Vima na mokri krpi boste očistili hitro, blesteče svetlo in okusno čisto steklo in porcelan. Vim je popolni prašek, kateri nesnage ne ostrga, temveč jo razkroji in je dober tako za vsa težja kakor tudi za lažja čiščenja v hiži in kuhinji.

VIM čisti vse

JV6

Belgrad - Pančevo

Belgrad, 12. decembra.

Kakor je »Slovenec« že pred dnevi poročal, je podpisan poseben zakon o francoskem gradbenem podjetju Battignoles, ki poleg dveh drugih gradi tudi prog Belgrad-Pančevo. O pomembnosti in zlasti gospodarski vrednosti železniške zveze Belgrada s Pančevom in Banatom smo na tem mestu že ponovno poročali. Mogoča železna konstrukcija mosta na Donavi pod Belgradom že stoji. Sedaj se z veliko naglico dela na drugem, manjšem mostu preko Tamiša v neposredni bližini Pančeva. Ta most bo prav tako, kakor že omenjeni na Donavi, služil za železniški in cestni promet na omenjeni liniji. Most na Tamišu gradi tvrdka Simens Bau-Union. Po pogodbi, ki jo je omenjeno podjetje sklenilo z našo državo, mora betonski del mosta biti izdelan do konca meseca februarja 1932. Delo pa bo končano

še prej (po dosedanjih predračunih koncem prihodnjega tedna). Zgrajenih je sedem stebrov, od katerih so trije keoski. Ko bo posebna komisija delo podjetja Simens Bau-Union aprobirala, se bo takoj začelo s postavljanjem železne konstrukcije novega mostu. To delo je prevzelo podjetje »Dortmund«. Po zaključkih strokovnjakov bo most na Tamišu popolnoma dodelan še pred koncem prihodnjega leta.

Istočasno z graditvijo mostu se je intenzivno delalo na dolgem nesipu med mostom na Donavi in na Tamišu. Predvidena sta dva posebna nasipa, eden za železniško prog, drugi za cesto. Gradnja teh nasipov je dobro napredovala. Le zadnji čas je naraščanje Donave, ki je poplavlila obširne parcele na svojem levem bregu, ustavila delo na nasipih, ki ga bo zelo verjetno mogoče nadaljevati šele na pomlad.

Občni zbor profesorske organizacije

Ljubljanska sekcija Jugoslovanskega proforskkega društva je imela svoj letni občni zbor v nedeljo 13. decembra v risalnici ljubljanskega učiteljskega društva. Udeležilo se ga je kakih 40 članov, poleg tega pa ravnatelj Bošković iz Belgrada kot zastopnik glavne uprave in ravnatelj Serdar iz Zagreba kot predsednik zagrebske sekcije. Prosvetno upravo je zastopal inšpektor dr. Kotnik. Društvo šteje 262 članov, kar bo znansko po naši cenitvi kakor tri četrtine vseh učnih moči na naših gimnazijah in učiteljskih; profesorji na strokovnih (trgovskih, poljedelskih in drugih) šolah, ki niso podrejene prosvetnemu ministrtvu, so le izjemoma vključeni v Jugoslovanskem proforskem društvu. Občni zbor je trajal dobre tri ure in so se mestoma v precej razgibani debati obravnavala razna stanovska vprašanja. V našem poročilu se bomo dotaknili samo predmetov, ki so važni za širšo javnost, zlasti za starejše srednješolske dijakove.

Tako na pr. smo v zadnjem času čestokrat čuli pritožbe staršev, katerih sinovi so padli pri nižjem ali višjem tečajnem izpitu, da učenci ne morejo ne

razreda ponavljati in ne pri pouku hospitirati, ampak se morajo sami doma pripravljati za izpit pred komisijo, ki je v večini primerov različna od komisije prejšnjega leta, ki je dijaku znana iz šole. Sklenila se je resolucija, naj glavna uprava posreduje pri prosvetnem ministrtvu, da sme vsak učiteljski zbor dovoliti hospitiranje pri pouku učenecem, padlim pri tečajnem izpitu.

V letošnjem šolskem letu so se zopet uvedli sprejemni izpiti, vršili so se pa šele v jeseni v začetku šolskega leta; proforskaka organizacija bo intervenirala pri prosvetnem ministrtvu, naj se ti izpiti vrše koncem šolskega leta.

Ta preureditev bo važna tudi z drugega vidika. Splošno je znano, koliko trpi pri nas pouk na vseh srednjih šolah radi tega, ker se ne nastavi pravočasno potrebno število profesorjev na posameznih srednjih šolah. Dasi srednješolski zakon izročno določa, da mora razvrstitev profesorjev biti izvršena vsako leto vsaj do konca avgusta, se pri nas namešča in premeščajo profesorji skoraj vse šolsko leto, da je treba vedno menjavati predmetnik in urnik. Če se bodo vršili sprejemni izpiti že v juniju, bo vsako leto ob pričetku velikih počitnic povsem jasno, koliko razredov bo šel kak zavod v naslednjem šolskem letu, in potrebno število profesorjev bo vedno lahko pravočasno nameščeno, med letom pa ne bo treba nikakih sprememb razen v izjemnih primerih, če kak profesor umrje ali iz drugega razloga opusti službo.

Stara zahteva Slovenske Krajine je, naj se nižja gimnazija v Murski Soboti razširi v višjo gimnazijo. Za to zahtevo vsega naroda se bo zavzela tudi proforskaka organizacija.

Mnogo se je razpravljalo o vprašanju, kakšne posledice ima za učni napredek razdelitev poprej nedeljenega pouka na dopoldanski in popoldanski pouk. Profesorji so soglašali v tem, da delitev pouka prehuho zadene vse dijake, ki se vozijo po železnici — in teh je na stotine in stotine — in tiste, ki hodijo v šolo po pol ure ali po celo uro daleč. Ti zelo težko dobe potrebni čas in mir, da bi se mogli učiti. Zato naj se uvede zopet nedeljen pouk.

Sedaj dijak ob vstopu v I. gimnazijski razred ne sme biti etar nad 13 let, ob vstopu v V. razred ne nad 17 let in ob vstopu v VII. razred ne nad 19 let. Ta starostna meja naj se pri prvoročih zviša na 14 let, pri petoročih in sedmočoločih pa opusti. Poleg teh predmetov, ki zanimajo širšo javnost, se je obravnavala cela vrsta ožjih stanovskih zadev: o načelih pri premeščanju profesorjev, da se je tu treba ozirati na družinske razmere, o medsebojni solidarnosti, če zadene koga nezgoda, o številu šolskih nalog, o težkočah pri izvajanju nove navedbe o razdelitvi učne snovi na posamezne tedne, o honoriranjih privatnih izpitov, razredniških in knjižničarskih poslov, o povračilu stroškov pri obveznih ekskurzijah in o drugih stanovskih zadevah.

Občni zbor je znova pokazal, kako potrebna je proforskaka stanovska organizacija kot forum, kjer se obravnavajo vsa vprašanja šole. Zleteli bi bilo samo, da bi se profesorji ne sestajali samo enkrat v letu, ampak zlasti v večjih mestih naj bi se večkrat vršili sestanki s predavanji in z razgovorom o stanovskih in šolskih vprašanjih. V tem oziru se nikdar ne stori preveč, saj je kulturna višina narodova v nemaljši meri zavisna baš od — srednje šole.

Filip Posedel, 60 letni upokojeni rudar v Grižah pri Celju, in njegova žena Brigita Posedel — smrtni žrtvi avtomobilske nesreče pri Celju.

Kulturni obzornik

DR. CIRA TRUHELKA: STAROKRŠČANSKA ARHEOLOGIJA

knjižnica obšega znanja. Urejuje Petar Grgec. 1931.

Delo je izšlo kot jeronimska knjiga. Knjiga je razdeljena v tri dele. Prvi del je splošne vsebine in obravnava preganjanje prvih kristjanov, potem klasične motive v starokrščanski umetnosti, krščanski simbolizem, pravni temelji kulta rajnih, katakombe, grobišča na prostem, zunanjo in notranjo opremo starokrščanske bazilike, druge cerkvene stavbe in njihov arhitektonski okras. — V drugem specialnem delu obravnava pisatelj starokrščansko umetnost, v kolikor je zapustila sledove v hrvatskih pokrajinah in sicer jo zopet deli v tri periode: Od prvih krščanskih početkov do prihoda Gotov. Druga perioda od Gotov do prihoda Hrvatov in tretja doba do XI. stoletja. Pridejan je seznam literature in tehnični slovar. — Knjiga dr. Truhelke je pomembne znanstvene in kot učbenik tudi velike praktične vrednosti. Čeprav se nanaša predvsem na hrvatske pokrajine, ima vendarle vrednost za vsakega izobraženega Jugoslovana. Zlasti prvi del s svojimi izvrstnimi pregledi in sistematično obdelavo snovi more služiti vsakomur kot primerna orientacija v starokrščanski arheologiji. Delo dela čast sodobni hrvatski katoliški znanosti. Tekst poiznačuje 140 odtiskov in slik.

ZEMLJA TRPLJENJA

Združenje jugoslovanskih dijakov v Parizu je izdalo brošuro »Dragovan Šepić: Zemlja mukar (Zemlja trpljenja). Brošura obsega 40 strani in je pisana v srbohrvaščini; dodan ji je tudi zemljevid Julijske krajine. Pisec je v tako tesnem prostoru zbral toliko gradiva, in sicer tako pregledno, da lahko rečemo, da je to ena najboljših

publikacij o tragediji 600.000 Slovanov v Italiji, ki jih sploh imamo v slovenskem ali srbohrvaškem jeziku. Najobširnejše delo o položaju naše manjšine v Italiji je seveda moral napisati tujec, to je Pierre Jaquin (La question des minorités). Mi sami gotovo premalo storimo, ne samo za to, da bi svet opozorili na junaški boj, ki ga bje naš narodil za svobodo proti 40 milijonskemu osvajaletu in da bi tako pripravljali svetovno javno mnenje, da bi naš narod sam seznanili z usodo našega življa v Italiji. Zato je treba pobudo »Združenja jugoslovanskih dijakov« v Parizu toliko bolj pozdraviti; vredna je pesnemanja. Zakaj bi se ena izmed naših knjižnih založb, ki zalagajo naše bralce z vsemi mogočimi napovednicami iz tuje literature, ne lotila te naše tragedije? Stori-la bi narodno dolžnost, ki bi jo brezdomno poplačal tudi lep gmoten uspeh.

Vladimir Levstik v angleščini. Gospa F. S. Copeland, ki je s svojo ljubeznijo do naše zemlje, do našega slovenskega naroda in jezika storila že toliko, da nas polagoma spoznajo tudi literarno drugi, večji narodi v svetu, se ni ustrašila truda, da prevede v angleščino V. Levstikovo povojno povest »Gadje gnezdo«, ki je izšla, kakor Cankarjev Hlapec Jernej v založbi John Rodker, London 1931. — Miss Copeland pripoveduje v uvodu, da so jo njeni slovenski prijatelji takoj ob njenem prihodu v Ljubljano 1921 opozorili na Levstikovo knjigo. Kljub temu, da je bila njena slovensčina tedaj še pomankljiva — kakor pripoveduje sama —, se je vendar skušala preriniti skozi težak, suh in odsekan Levstikov slog, a je vendar vztrajala, ker so jo Levstikovi tipi spominjali na škotsko kmečko ljudstvo, čeprav Levstik slika tipično slovenske obraze. Miss Copeland popisuje nadalje življenjsko pot pisateljice Vladimir Levstika in njegove medvojne doživljaje, iz katerih se je spletlo »Gadje gnezdo«.

Ko še označi kulturni pomen Levstikove povesti v slovenskem slovstvu, razloži svojim angleškim rojakom izrazni pomen »Gadje gnezdo«, ki je personificirano mišljen v slovensčini trd in močnej rod, ki tiho vrši svoje delo, dokler ga kdo ne napade in razdraži. Miss Copeland Levstikov sarkazem in humor laskavo primerja Mark Twainovemu načinu izražanja.

An Adder's Nest, kakor je prevedla »Gadje gnezdo«, je gospo Copeland gotovo stal mnogo truda; le velika ljubezen do stvari ji je mogla viliti toliko energije, da je vztrajala. Izdaja v angleščini je nadvse lična in simpatična. Tisk zelo čeden in jase. Kjer se je prevajalki zdelo potreba, je prevod pojasnila z opombo. Tudi Lavrinove ilustracije so se zelo posrečile.

Jean de La Fontaine: Basni III. Prevel Ivan Hribar. V lastni založbi. Natisnila Zadruga tiskarna v Ljubljani. 1931. Str. 280. — S to knjigo postaja slovenska izdaja Lafontainovih basni popolna. Prevajalec Ivan Hribar je hotel Slovincem preskrbeti popolno zbirko Lafontainovega dela, zato je v tretji zvezek uvrstil tudi posvetitve, ki jo je pisatelj napisal svoji prvi izdaji basni, ki je izšla l. 1668, dalje pisateljev predgovor in Ezopov životopis izpod njegovega peresa. Ezopov životopis obsega v prevodu 25 strani. Prevajalec je poleg tega napisal dokajšen literarni uvod, ki nam pojasnjuje milje in razmere, v katerih je Lafontaine ustvarjal svoje znamenito delo. Literarni uvod je koristen, ker nam marsikaj razloži in napravi umiljivejšo marsikatero basen. Končno je prevajalec dodal tretjemu zvezku tudi kazalo vseh basni in ga izpopolnil z navedbami vira vsake basni. Hribarjev prevod je gladek, a kar je bistveno, lahko razumljiv in smiselno točen. Knjiga je kaj primerno mladinsko čtivo, a še rajši bo odrasli luščili klana zrna, ki se bleste v »Basni«. S poštnino vred znajša cena knjigi 43 Din, kar ni mnogo, ker je knjiga lepo v platno vezana, z dobrim papirjem in jasnim tiskom.

Motvoz Grosuplje

domači slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 1-5 Din. Oglasi na devet vrstic se računajo v šest. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Dobrega gospodarja
ki nudi mladeniču dobro službo v tovarni ali kaj primerne, iščem. Položi lahko 2000 Din kavcije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.641.

Mlada šivilja
gre k dobri šivilji pomagat za praznike zaradi boljše izobrazbe v šivanju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.680.

Službodobe

Dekle
za vse, ki zna tudi kuhati, se sprejme k manjši družini. Ponudbe pod »Dekle« št. 14.613 na upravo »SL.«

Kontoristinja
z močjo na knjigovodstva, korespondence, stenografije, stroje pisja in vseh ostalih pisarniških poslov, z znanjem nemščine, dobi takoj mesto pri Šterk Jurju, Vinica, trg. z mešanim blagom. - Hnana in stanovanje v hiši. V ponudbi navesti dosedanja službovanja in točne plačilne zahteve.

Sobarico
za vsa hišna dela razen kuhe sprejemam. Ponudbe z natančno navedbo dosedanjih služb in zahtevno plače na področju. »Slov.« v Novem mestu pod zn. »Trgovska hiša«.

Mlinarja
samskega stanu, z dobri mi spricvali, sprejemam v kmetijski mlin s tremi pari kamnov in stopami s 1. januarjem 1932 na tretjino zaslužka pri hišni oskrbi. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.640.

Objave

Svarim
vsakega mojemu sinu Hinku Humerju dati denar ali vrednosti na moje ali njegovo ime, ker jaz nisem plačnica za nikake njegove dolge. Marija Humer, trgovka, Polšnik.

Pouk

Čamernikova šolerska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto) Prva oblast koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Zasluzek

Zastopstvo
z izključno pravico samoprodaje našega kemičnega izdelka za britje brez mila, brez britve in brez aparata oddamo za vse banovine (razen dunavske). Vpoštev pridejo drogerije in trgovci, ki so vpeljani pri lekarnarjih, drogerijah, kozmetičkih poslovalnicah in trgovinah sploh in razpolagajo z zneskom 5 do 15.000 Din za prevzem potrebne zaloge blaga. Pismene ponudbe naj se pošiljajo na naslov »Rasofix«, zaloga in prodajni zavod za kraljevino Jugoslavijo, Zagreb, Radišina ul. št. 13.

Stanovanja

Sostanovalec
se sprejme v lepo sobo. Naslov pove uprava »SL.« pod št. 14.601.

Soba
velika, opremljena, z direktnim vhom iz stopnišča, oddam s 1. januarjem 1932 v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 3.

Prazno sobo
na Miklošičevi cesti, oddam brezplačno starejši dami, katera bi dnevno peljala otroke na izprehod. Prednost upokojene učiteljice. Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 14.648.

Vnajem

Krasen hotel
s 16 sobami se odda v najem ali proda oziroma se sprejme družabnica z večjim kapitalom, ki razume ta posel. Ponudbe pod »Letovišče« št. 13886 na upravo »Slovenca«.

V najem
dam z novim letom trgovino z mešanim blagom z vsem inventarjem v lepem gorenjskem kraju blizu Bleda. Naslov v upravi »Slovenca« pod 14.653.

Denar

50.000 Din
posojila iščem. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Garancija« št. 14.494.

Posestva

Stavbni prostor
ca. 20.000 m², lep solnčni kraj, večje industrijsko mesto Gorenjske, napredaj. - Obratiti se pismeno na upravo »Slovenca« pod »Redka prilika 1000«.

Proda se hiša
z nekaj vrta na Vinici pri Črnomlju. Ima 7 sob, klet, vodnjak, 2 hodnika, verando in drvarnico. V hiši je gostilna, trafika, mizarstvo, poleg je urejeno tudi moderno čebelarstvo. Proda se z vsem inventarjem, oziroma se da tudi v najem. Več se izve pri Mikuliču na Vinici.

Manjšo hišo
najraje v centru Ljubljane, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.643.

Hišo
na kateri je hipoteka — kupim v Ljubljani ali na periferiji. Plačam takoj 80.000 Din v gotovini, ostanek prevzamem. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »A« št. 14.629.

Parcela
650 m², ogelna, ob Bohoričevi ulici, ugodno na prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.677.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur« Ljubljana — Selenburgova ulica 6 II nadstr.

Vsakovrstno zlato
po najvišjih cenah CERNE, juvelir Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Najboljše angleško in češko

sukno za obleke in plašče dobite po ceni pri tvrdki

I. N. Šoštarich
Maribor

Aleksandrova c. 13, vogel Cankarjeve ul.

Sanke
dobro ohranjene, kupim. Selak, Gasilska cesta 8, Sp. Šiška.

Fotoaparat
rabljen, z dobro optiko, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Foto« št. 14.630.

Glasba

Nov pianino
kratek klavir, prvovrsten, posodim na dom. Zima, Wolfova ulica 10.

Pianine
tvrdke »Hanschulz, Berlin« dobite najceneje in na najmanjše obroke pri Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5.

Prodamo

Prodajam
40 hl ljutomerskega vina, lastni pridelek. Naslov in cena se izve v upravi »SL.« pod št. 14.586.

Kino-fotelje
gostilniške, vrhne stole ter razne stole za dvorane, dobavlja najceneje — Stolarna in strugarna v Sodražici. Zahtevajte cenik!

Zaboje za smeti
za nove vozove ima v zalogi tvrdka Ant. Merhar, Sv. Petra cesta 22.

Pisalni stroj
v dobrem stanju, zaradi opustitve pisarne napredaj za 1500 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.674.

Šivalni stroj
nov, pogrezljiv letos julija kupljen za 4000 Din, radi selitve v Srbijo napredaj za 2500 Din. — Zg. Šiška 204, pri gasilskem domu.

Otroška posteljica
železna, še prav dobro ohranjena, po ugodni ceni napredaj. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 14.673.

Kupujte le najboljše domače
čevlje znamke

Jara
Tovarna Tržic

Prodajalna:
Ljubljana
Sv. Petra cesta 20

Moško sukno
črno, dobro ohranjeno, za srednje visoko postavlo, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.650.

Dva pisalna stroja
za 1200 in 700 Din — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.647.

Novo skladišče
moderne, za mešan zbor: Krasna božična pesem: Velicasto angeli pojo — poje zbor. Nato poje zemljan solo, kar je iz nebes slišal, namreč gornje petje, nato zaključni zbor. Marijina pesem, krasna melodija, solo in zbor. — Vsaka partitura stane 20 Din, poštnina prosta, odprava hitra: dobi se pri Jožef Šmalcelj, Predgrad, p. Stari trg ob Kolpi.

Obrt

Fr. Ševčik Ljubljana
Zidovska ul. 8. - Orožje, municija, vse lovske potrebščine po znižanih cenah. Na večja izbirka. Zahtevajte cenike!

Pšenično moko
najboljših mlinov tudi najceneje veletrgovina žita in mlekarski izdelki
A. VOLK LJUBLJANA
Reartova cesta 24.

Plašče
za zdravnike, laborante, brivce itd. jopiče za nakarje, peke mesarie, kuharje in sorodne obrti izdeluje po meri najboljši C. J. Hamann, Ljubljana Mestni trg 8.

Nogavice
rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PNELOG
LJUBLJANA, Zidovska ulica in Stari trg

Alotz Grebenc
nakup in prodaja vreč
Ljubljana
Dunajska cesta št. 36

Najlepše in trajno darilo
za Božič je lepa slika, ki vam jo naredi Foto Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Javna zahvala.

Podpisani sem prejel točno in kulantno izplačano celo mi pripadajočo podporo po smrti gosp. Karla Polič iz Sp. Porčič od Pošporne sekije Kmetijske eksportne zadruge r. z. z o. z. v Mariboru, Aleksandrova št. 44. kljub po moji lastni krivdi nastali pomoti v prijavi in kljub kratkemu trajanju članstva.

Iz tega razloga si ščem za svojo dolžnost priporočati vsakomur estop v članstvo te socialne institucije.

Sv. Trojica v Slov. gor., dne 9. decembra 1931.

Adolf Ceh.

Soboslikarska in pieskarska

dela z najnovejšimi vzorci točno in solidno pod garancijo izvršuje

J. Niebš
družba z o. z.
LJUBLJANA
Sv. Petra 33

CENJENO OBČINSTVO

se vliudno opozarja na
DELIKATESO IN VINOTOČ

Cankarjevo nabrežje št. 5.
Postreženi boste z izdelki Prve ljubljanske izdelovalnice konzerviranega sočivja in rib, ter vsemi drugimi vrstami delikates. Toči se prvovrstna dalmatinska in štajerska vina. Postrežba točna! Cene solidne!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo v globoki žalosti, da je danes umrl naš ljubljani oče, stari oče, tast

Janez Tisel

z Mänge na planini nad Sevnico

po daljši bolezni, previden s svetotajstvi.
Pogreb predragoga pokojnika bo v sredo, dne 16. decembra jutraj po sv. maši.
Planina nad Sevnico, dne 14. decembra 1931.

Pavle, Janko, Viktor, Lojze, Peter, sinovi. Marija, Cilka, Rezika, Marica, Angela, sinahe — ter vnuki in vnukinje.

MESTNA ELEKTRARNA IN PLINARNA V CELJU naznanja, da je nje dolgoletni inkasant, gospod

Karel Urch

dne 14. decembra ob 1 ponoči, v 66. letu starosti, za vedno zaspal.
Pogreb se bo vršil v sredo 16. t. m. ob 15 iz mrtvašnice mestnega pokopališča.
Ohranjen mu bodi časten spomin!
Celje, dne 14. decembra 1931.

Zahvala

Za premnože dokaze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi našega ljubljenelega soproga, očeta, starega očeta, gospoda

Gustava Vidica

višjega revidenta drž. žel. v p. in posestnika

se tem potom najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa smo dolžni č. g. župniku M. Slaku za tolažbo rajnemu, gasilnemu društvu Brdo, moravski godbi, pevcem za ganljive žalostinke, darovalcem krasnega cvetja ter vsakemu in vsem, ki so ga v tako polnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Žalujoča rodbina Vidičeva.

V globoki žalosti sporočamo, da nam je neizprosna usoda danes, dne 14. decembra 1931 ob 3 jutraj ugrabila iz našega rodbinskega kroga našega srčno ljubljenelega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta, gospoda

Alojzija Detela

trgovca in posestnika.

Vse svoje življenje je posvetil v srčni skrbi in ljubezni blagru svoje rodbine. Previden s svetimi zakramenti je odšel v 76. letu starosti k Bogu po večno plačilo. Pogreb ljubljenelega pokojnika bo v sredo, dne 16. decembra ob 10 dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Moravčah. Avtobus bo vozil ob 8 jutraj izpred Figovca v Moravče.

Molimo zanj, ohranimo mu blag spomin!
Moravče, dne 14. decembra 1931.

Marija Detela, soproga. Franc, sin. Ivana, Francka, Justina, Marija, Ana, hčere. Ivana Šlibar, sestra. Janez Pavlin, zet. Ivana Detela, sinaha, vnuk in vnukinje.

»SLAVIJA«, jugoslovanska zavarovalna banka

v Ljubljani, Gosposka ulica 12

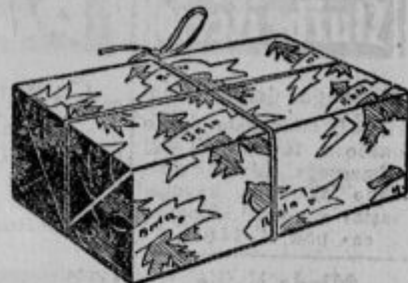
Telefon št. 2176, 2276

PODRUŽNICE:

Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Za Božič

Izkoristite znižane cene naše obutve za božično darilo. Oskrbeli smo naše prodajalne z vsakovrstno obutvijo in smo pripravljeni, da Vas postrežemo strokovnjaško in Vam priporočamo le dobro blago

PRAKTICNO DARILO
RAZVESELI VSAKOGAR

29.-

Vrsta 240
Čevljički za Vašo hčerko iz enobarvne klobučevine in z mehkim podplatom. Za Vaše ljubljence, kadar so v vozičku ali v sobi.

49.-

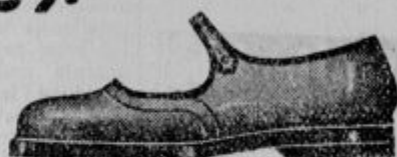
Vrsta 2861-01
Gumijevi snežni čevlji za otroke s toplo podlogo. Vašim otrokom so vsekako potrebni za blatno in deževno vreme.

49.-

Vrsta 3661-00
Visoki čevlji iz linega boksa z gumijevim podplatom. Imamo jih v črni in rjavi barvi in v kombinaciji raznih barv.

59.-

Vrsta 2851-05
Praktični lakasti čevlji in iz rjavega telečjega boksa. Dovršeno se prilagajo nogi. Hoja v njih je zelo udobna.

39.-

Vrsta 205
Zelo lahki in udobni čevlji za dom iz klobučevine z usnjatim podplatom. Za Vašo udobnost po domu.

69.-

Vrsta 1075-25
Zelo lahki in obnem topli gumijasti čevlji za zimo. Po zimi so Vam neobhodno potrebni. Ti najbolje varujejo Vaše zdravje.

89.-

Vrsta 3762-22
St. 9-11/2
Za živahnije dečke čevlji iz masnega kravčega usnja z usnjatim podplatom. Trpežen čevlji za vsak štrpaci.

69.-

Vrsta 9315-03
Evo lepih ženskih čevljev iz kloba za neverjetno nizko ceno. Za mal denar velik luksuz.

59.-

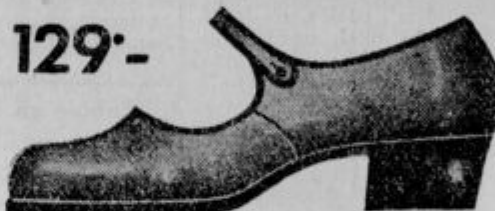
Vrsta 7047
Za gospode smo pripravili udobne copate mikada. Za prijeten odpočitek po delu; v njih se Vam bodo noge najbolje odpočile.

69.-

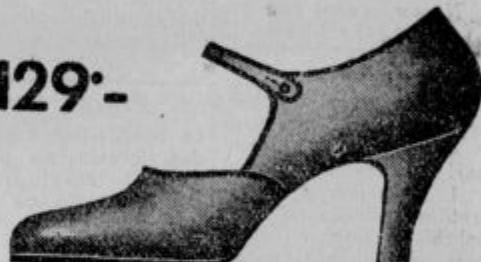
Vrsta 9817-61
V največjem dežju in največjem blatu Vam bodo ostale noge v njih vedno suhe. Prodajamo jih z garancijo samo za Din 69.-.

129.-

Vrsta 3945-03
Za vsakdanjo nošo so najprimernejši ženski čevlji s spango iz črnega boksa. Udobni so, imajo široko obliko in z nizko peto.

129.-

Vrsta 9775-03
Vedno elegantni in vedno moderni so enostavni čevlji z zapono. Imamo jih iz svilene črne ali belega atlasa, ki jih pobarvamo v tonu Vaše toalete. Iste iz bombažnega atlasa ali baržuna za Din 69.-.

169.-

Vrsta 3967-23
Evo Vam neobhodno potrebnih čevljev za delo. V njih lahko hodite po blatu in ob vsakem vremenu, pa Vam bodo noge vedno v suhem.

199.-

Vrsta 9977-27
Čevlji iz linega telečjega boksa z močnim usnjatim podplatom. Poluspičasta oblika daje čevljem izrazito eleganco. Nosijo se ob navadnih dneh in praznikih.

249.-

Vrsta 3267-00
Modeli sportnih čevljev iz rjavega dull-boksa z močnim dvojnimi podplatom. Ne propuščajo vode. Osobito dobri so za tovece in za vsako vrsto turizma.

69.-

Vrsta 218
Po delu obuite te tople in udobne copate. Bodo Vam neprecenljive koristi za Vaš prijeten odmor.

Pravda

DANES LAHKO OBUJEMO VSO RODBINO ZA DENAR, KI STE GA PRED 9 LETI MORALI DATI ZA EN PAR ČEVLJEV

149.-

Vrsta 3657-00
Za one, ki so po svojem poklicu prisiljeni delati ob vsakem vremenu, so te meitonke vsekakor potrebne.

Otrokom:

Tople volnene copate	Din 29.-
Gumijaste snežne čevlje	„ 49.-
Usnjate čevljičke z gumij. podplati	„ 49.-
3 pare skupno	Din 127.-

Mami:

Tople mikade	Din 39.-
Snežne čevlje iz gabardena	„ 69.-
Čevlje iz lastina	„ 69.-
3 pare skupno	Din 177.-

Očku:

Copate za dom	Din 59.-
Galoše	„ 69.-
Boks čevlje z gumijastimi podplati	„ 169.-
3 pare skupno	Din 297.-

ČEVLJI ZA VSO OBITELJ 9 PAROV ZA 601.- DIN